

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Association,
 509, Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 часопис для робочого класу — виходить два рази на тиждень.
 В СЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей"
 Переплата на рік \$4.00.
 Рукописний не звертає ся.
 Адреса:—
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 509, Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ХТО ТАКІ ФАЦІСТИ?

В останніх часах в пресі часто появлялись донесення з Італії про напади на комуністів та взагалі на робітничі інституції, як робітничі доми, редакції робітничих газет, міські управи, котрі знаходились під захистом комуністів чи взагалі під контролем робітників і т. д. Сі напади на робітничі інституції в Італії виконувала націоналістична організація, яка називається "фацісти". Ся організація є щось подібного до проклятої папської чорнокотеної організації "істинно руських людей" в буржуазній Росії, вдавливши ся жидівськими погромами і погрозами на інтелігенцію та студентів в Росії в 1905 і 1906 роках. "Істинно руські люди" в Росії знаходились під покровом царя "батьшки" і за виконаними погроми ніколи не були карані; навпаки, їхні погромницькі газети діставали від царського правительства величезні субсидії, аніжше вони не могли б існувати, бо їх ніхто не читав, а погромницькі прокламації і летючки друкувались в міністерських друкарнях.

Отже подібне явище представляють собою і італійські фацісти. Віже через довгий час, як доносить преса, "туляють" вони в різних місцевостях Італії, громлять робітничі доми, друкарні і взагалі революційні центри італійського пролетаріату, і се все провадять ім безкарно. Італійське правительство не тільки не карає їх за се, але ще й покриває їхні злочинні вчинки, а спровокованих фацістами робітників, котрі ті стають перед погромниками до самооборони, арештує і пакує в тюрми.

Найкращу характеристику фацістів знаходимо в берлінській російській часописі "Новий Мир". Співробітник тої часописи розмовляв з редактором італійського соціалістичного дневника "Аванті", Сераті, який сказав про фацістів слідує:

"Італійська буржуазія zorganizувала свою білу гвардію, яка складається з вибитих з колії елементів буржуазії і з мамих синків, котрі брали участь в авантурі д'Ануція в Фіюме і котрі тепер, після відкриття тої авантюри, вернулись в Італію, не находячи там рішучо ніякого заняття.

При помочи тої гвардії італійська буржуазія думає вибити з поразки, яку було їй нанесено міським і сільським пролетаріатом Італії.

Боротьба почалась в Болонії, центрі аграрної агітації "Фацісти" уоружені револьверами, ножами і ручними гранатами; в їх розпорядженні знаходяться і вантажівки. Правительство дає їм повну свободу діяння. "Фацісти" вдірають ся в робітничі бюра праці і редакції робітничих органів і підпалюють їх. Если робітники ставлять їм опір, то вони йдуть за підкріпленням і вертають ся назад. Були многочисленні случаи, коли на поміч фацістам приходили карабінери і кюролівська гвардія (рід поліції в Італії). Після таких сутничих арештувань переважно лише робітників-соціалістів, проти них одних підносять ся судові переслідування, їх одних італійські суди карають тюрмою.

Коли соціалісти пробують відповісти на насильство насильством, то їх виступами користують ся як причиною для найбільш розгуляної реакції; закривають професійні організації, робітничі кооперативи, напирють на соціалістичних представників в органах міської самоуправи, примушуючи їх зреангувати.

Так, наприклад, в Болонії фацісти зробили напад на робітничу організацію, наслідком чого були убиті і ранені; болонська палата праці зістала спалена, а міських радних, членів соціалістичної партії приневолили зреангувати. В Феррарі, де соціалісти стріляли на фацістів, з котрих кілька зістали убиті, власті арештували голову міста і секретаря палати праці і тепер уживають у відношенні до соціалістичних радних міської управи прямих шантажів, щоби примусити їх зреангувати. Феррарська провінція уважає ся в Італії "червоною", так як всі комуністи знаходять ся в руках соціалістів; сільський пролетаріат відповів реакції і фацістам тим, що спалив кілька вільних синів, котрих уважає відповідальними за виторжене ся положення, тому що вони заосмотрюють грішми білогвардійські організації.

Правительство Джіоліте не піддержує отверто руху фацістів (тим більше, що фацісти в питаннях заграничної політики знаходять ся в ризикі опозиції до Джіоліте) і у внутрішній політиці хотіло би вжити менше активний курс у відношенні до робітничої класи Італії. Для здійснення своєї правительственной програми Джіоліте дуже хотіло би заручити ся безпосереднім співробітництвом соціалістичної партії (Тураті, Тревес). Але соціалістична партія не дозволяє своїм членам співробітничити з Джіоліте і веде уперту боротьбу проти його консервативно-реформістичної програми. Завдяки рішучій опозиції соціалістичної партії проти Джіолітевого-проекту про ціни на хліб, правдоподобно впаде вся фінансова програма правительства Джіоліте. Тому Джіоліте користується ся фацістами, як оружієм для давлення на соціалістів, надіючись їх налякати.

Для мене є очевидним, що Джіоліте не дуже співчуває насильній контрреволюції фацістів, але в виду того, що ми з ним не хочемо йти, він приймає поміч фацістів і контрреволюції, щоби примусити нас згодитись співробітничити з ним."

Так говорить Сераті про фацістів. Він каже, що Джіоліте не дуже то годить ся з фацістами, але все таки фацісти зістали зорганізовані італійською буржуазією, а підчас погромів на робітничі організації їх охороняла жовта гвардія. В Росії чорну сотню, організувала також російська буржуазія і помічники, так звані зубри: Марков, Пуришкевич, Бобринський, а підчас погромів її охороняла царська поліція і козаци. Декотрі "ліберальні" царські міністри також "не годили ся" з погромниками "істинно руських", але як їм приходилося вибирати між ними і революціонерами, то тут вже для них середина не було.

Джіоліте не годить ся на реакційну діяльність фацістів не тому, що вони йому не подобають ся, але тому, що він знає, що виступи фацістів можуть привести до острій боротьби та до нових масових виступів італійського пролетаріату, які можуть закінчитись фатально для самого Джіоліте. Він є за досить хитрий політик, щоби грати безоглядно ролю італійського

Штірмера чи Протопопова. Він, уживаючи однією рукою фацістів, другою старається співжити з "ліберальними" угодницьким гачок соціалістами. І до сеї пори йому се здаєт ся, щоби не заперече між ними і Сераті.

ЩО ЗРОБИВ ІВ. БОБЕРСЬКИЙ З МАЙНОМ ЦЕНТРАЛЬНОЇ УПРАВИ УКР. СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

(Спеціальна кореспонденція до "Укр. Роб. Вістей")

В часі війни привикли ми до більших і менших скандалів, але скандал, який зробив Ів. Боберський, скарбник Ц. У. У. С. С., можна зачислити до "більших". Діяльність сего патріота в Боевій Управі осадить найбільше його моральну вартість і заслути для "народного добра" — суспільність розглядаючи ся "дільність" довідать ся якішні, хто такий Ів. Боберський і приступити з ним до обрахунку, як се вже неодному подібному "патріотичному діячові" случилось.

Як звісно в 1914 р. засновано Боеву Управу У. С. С. в цілі організувати боеві формиції У. С. С. Суспільність відриваючи собі від уст, складала добровільно датки для "своїх стрільчиків". Коли з тягом війни зростали видатки чимраз більші, приходили з фронту раїни, вертали із шпиталів інваліди, яким треба було нести поміч, засновано при Боевій Управі У. С. С. видавничий відділ, щоби в той спосіб заробити гроші і обернути їх на несене помічи "нещасним жертвам війни". Сім видавничим відділом завідував Ів. Боберський. Накладня У. С. С. видавала брошури, відзнаки і листівки, які розпродували і в той спосіб впливали до скарбниці Боевої Управи неабиякі доходи.

В 1917 р. переіменено Боеву Управу на так звану Центральну Управу У. С. С. і головою її вибрано проф. Дра. Смаль Стоцького — а сеї маючи много інших справ на голові, не інтересував ся майже цілком Центральною Управою У. С. С., а так як його заступник др. В. Загайкевич вийшов до Перемішя, де відзначив ся "обороною ієнарушности перемиського мосту" і "переговорами" з Поляками, — то пан Боберський став самовладним паном в Центр. Управі У. С. С.

Маючи провід над мистецькою накладною У. С. С., почав Боберський "гешефти". І так наприклад видав за свої гроші відзнаку "Соборної України" — а суспільність купувала і платила дорого, бо думала, і ще думає, що се видане Центральною Управою У. С. С. Відзнаку ту продав Боберський в Центральной Управі і під фірмою Центральної Управи таких відзнак продано тисячі, а де гроші з розпродажі — знає хіба сам лише Боберський.

Поступаючи в своїх гешефтах консеквентно, наживив Боберський в 1918 р. стрільця П. Криська, щоби на спілку з ним видав відзнаки: тризуб, спілки і папіросниці і яко уда до того гешефту дав 8.000 Кор. Сі ричи замовив Боберський нібито для Центральної Управи У. С. С. і в Управі продав як наклад Центральної Управи, однак доставлені з фабрики товари не вів в рахунок Центральної Управи. Сі видані "товари" по казочних цінах і так прим. відзнаку, що коштувала 1.50 Кор. продав Боберський по 6 і 8 К.

Льокаль оплачував Боберський з фондів Центральної Управи і вів собі дешевим коштом інтерес. Далше видав він листівку "Мапа України", яку рівнож продав в льокаль Центр. Управи. Видав так в спілці більшу мапу України, яка і досі стоїть в сінях Центральної Управи. Мапа ся коштувала по 2 К., а Боберський продав її яко видане Центральною Управою по 19 К., а до Америки по 1. дол. то є майже по 800 К. австрійських.

Наприклад вислав до Америки три скрині мап і так: до ред. "Укр. Голосу", "Америки" і "Свободи". Посилка відійшла буйміто від Центр. Управи по 1 дол., однак в книжках Центральної Управи сего нігде нема зазначено.

Та сего всего ще за мало було "патріотичним" Боберському, за мало було йому обманувати суспільність продаючи для власного зиску ричи свої виданя немовби то виданя Ц. У., за мало було йому з фондів Ц. У. оплачувати льокаль і пр. для власних "гешефтів", він відкрито окупував цілу Центр. Управу для себе.

Боберський є дуже добре записаний у галицьких "диктатурців" і тому не дивно, що мав він легкий доступ і до віденського "посольства З. О. У. Н. Р.". Сотки вигодождених і обдертих галицьких старшин і козаків, вертаючих з полону або з льокаль неволі обступав п. Здерковський імперінеціями і радив їм йти під Поляків та остаточно давав по кількадесяти або кількостот корон, бо — мовляв — грошей нема; а для пана Боберського знайшло ся в червні 1920 р. "з оццандією" (на кім?) посольства "не менше ніж більше лише 1.600 долларів, то є 1.300.000 австр. корон на поїздку до Америки.

Але сього було п. Боберському за мало; він устроїв цілком правильний замах на майно Центральної Управи У. С. С.

Маючи з одної сторони свідство укінченої торговельної школи, а з другої задля "ратування народного добра" заложив собі на своє ім'я до спілки з підпор. Гриневецьким і кравцем Савадою книгарню і надікляв її з в. "Умни" і тепер щойно зачав ся "гешефт".

Боберський "brevi manu" переідав майно і льокаль Центральної Управи У. С. С. "Умни" як членську вкладку до "Нової спілки".

Майно Ц. У. складалось з видань і інвентаря, яке то майно дав Боберський не питаючись нікого і без всякої ухвали для своєї спілки за суму 124.500 Кор.

По якій ціні порухав виданя і інвентар Ц. У. хай послужить слідуєчий примір:

Співаник звичайний по 25 К., ілюстрований по 35 К. Листівки по 20—30 сот. і т. д., а інвентар, ціле канцелярське уряджене, столи крисла, шафи і т. п. разом лише за 2.300 К., хоча при теперішніх цінах віденських се варто бодай 10—15 разів більше. Зробивши собі своєю книгарню, поїхав Боберський часливо до Америки, де продав виданя Центр. Управи, які забрав за безціну до свого складу як "членську вкладку" по казочних високих цінах. Хто тільки має американський цінник "Умни", то сейчас переконать ся об сїм. І так на примір:

Співаник звичайний по \$1.50; локсусовий по \$2.00. Листівки 10—20 центів і т. д. В той спосіб набиває собі кишені обманом суспільність. Маючи повновасти Центральної Управи, які сам собі повинуватив, продає сі виданя немовби в імені Центр. Управи, а тимчасом в дійности для Центр. Упр. має пілля свого "отаксованим" дати лише 124.500 К., а решта зарічку собі і своїм спілчанкам.

Написи Центральної Управи У. С. С. і досі видіють на льокаль Центр. Управи де містять ся "Умни" (для лекшого обману суспільности "Умни" розсіла ся в льокаль Ц. У.), вживає паперу і коверт з написами Центр. Управи У. С. С. — суспільність купує і платить дорого, бо гадає, що дохід їде для "наших бідних стрільчиків". На сім патріотичним почуванням суспільности і її невіжестві робить собі Боберський зі своїми спілчанками "добрий інтерес".

Нас дивує дуже, як таку господарку може терпіти др. Стоцький (бо руха руку мнє і обиди чорні — Ред. "У. Р. В."), котрий поікс ся вже чейже досить на "Селянській Касі" в Чер-

нівцях і повинен би бути осторожний в добрі своїх повірених. Дивно також, що досі мочать найбільше заінтересовані тут У. С. С. ці, котрих за кордоном а навіть у Відні є не мало. Вправді вибрани вони якішні комітет для розслідування сеї справи, але сей комітет заснув сном блаженним. А тут треба тимчасом попросту викінчити ісправу з льокалю належного У. С. С. і стати в обороні їх маетку, що в самих кіпшах та апаратах фотографічних виносить гроби тисячі.

Укр. Січовий Стрільць

Вільня, 14 марта 1921 р.

ПІД УВАГУ УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИКАМ І ФАРМЕРАМ В КАНАДІ.

Січовий стрілець, який прислав нам повисшу кореспонденцію, пише до нас в листі між иншим слідує: "Пожаданням було би, щоби Ви зробили а сеї статі відбитку і післали її у всі місцевости Сп. Держав і Канади, де п. Боберський має вже відити або ще має їх мати". Сім наш інформатор хоче дати пересторогу всім українським робітникам в Канаді і Злуч. Держав, щоби вони не дали ся натягнути гешефтярєві на "народних справах", денікнєви Боберському, а котрі вже дали ся йому натягнути, щоби хоч і пізно а все таки довідались, що се за птіця той Боберський.

Від себе ми скажемо слідує: Коли до вас, товариші робітники і фермери, завитає згаданий панок Боберський, ви без переможі женьте його від себе як скажемо собаку. Для людей, що запродували українські працюючі маси царському генералу Денікнєву, що під покрішкою рібаних "патріотичних" і "народних" цілий зідрали до своєї кишені гроби гроші — для таких людей серед укр. робітників і фермерів в Канаді місяця не повинно бути!

Робітники і фермери! Читайте, що пише про Боберського наочний свідок український січовий стрілець і женьте від себе того денікнєвського наймита і долларохапа на чотири вітри! Редакція.

ЗІ ЗВІТУ Ц. К. КОМ. ПАРТІ (Б.) УКРАЇНИ

ЗА ЧАС ВІД Т. IV. ДО Т. IX. 1920.

(Предложеному В. Всеукр. Парт. Конференції).

(Кореспонденція до "Укр. Роб. Вістей")

Звіт Ц. К.

Досвід з 1919 р., досвід П. Радянської републики на Україні спринчили Ц. К. звернути свою увагу на українське село в тій цілі, щоби не допустити до того, щоби воно було опорою контрреволюції. Навпаки, з села витворити опір для революційної влади було головним завданням партії на Україні. Від здійснення того-ж залежало здійснене других завдань на Україні, між ними і воєно-господарських. Тому Ц. К. перевів політику, поручеу IV. Всеукр. Парт. Конференції, політику диференційної села при помочи обєднана бідноти, по части і середних селян в їх власних, політичних і економічних організаціях — Комнезаможах.

Отся політика мала великий успіх на Україні істнує понад 10.000 Комнезаможів, які агрутували коло себе понад мільон селян і селянок.

Повний образ роботи на селі представимо ніжше, тепер лиш згадаємо біляже боротьби об диференційної села. Се осяжене найбільш революційним здобутком за минулий період.

На I. Всеукраїнським Зїзді Комнезаможів Наркоміндел на підставі звітів самих делегатів зібрав такі ті цифри.

На зїзді було представлено 5.301 сільських і 790 волостних Комнезаможів, майже половина того, що є на Україні. Треба мати на увазі, що заляд воєнних подій і поганій комунікації (зїзд Комнезаможів відбув ся в другій половині жовтня 1920 р.) Правобережє було заступлене дуже слабо. Не всі вибрані делегати могли прийти.

В тих 6.091 Комнезаможах, волостних і сільських, було zorganizовано 723.000 мушчин і 105.000 жендин. З них омоло 20% припадає на середняків, що мають понад 3 десятини землі, а послідних 80% на мало і безземельних (багтраків) і на робітників (наймитів).

З 790 волостних Комнезаможів в 608 відібрали землю від кулаків, в 124 не відібрали її. За той період істнуваня Комнезаможів відібрали від кулаків до 285.000 десятин.

В 591 волостях, де є Комнезаможі, людська мобілізація йшла гарно, в 160 — погано. В 502 волостях йшла мобілізація коний гарно, в 134 погано. В 418 волостях були дезертири, в 305 не було їх. 192 були банди, в 531 не було їх. В 233 була ведена контрреволюційна агітація, в 440 не ведено її. В 94 — погані виконкоми (виконавчі комітети), в 666 — гарні. В 484 волостях Комнезаможі прийняли участь в розоруженню, наслідком чого відібрали 33.000 рушниць. В 196 волостях ви-

зією по містах та кулакством по селах втягнуло тисячі безпартійних робітників. Лише завдяки участі тисяч безпартійних робітників удалося відібраєти злишок у буржуазії, замкнєти магазини, зворот части найдених у них товарів сезу і т. п.

Про розширення праці між широкими масами свідчать безпартійні робітничі конференції, на яких по великих містах було понад 5.000 делегатів пр. в Харкові і Одесі. Отсі конференції були помічні при мобілізації для фронту, для продовольчої праці, для відібраєня злишків у буржуазії, для червоних командних курсів, для ескадронів добровольців. Завдяки тим безпартійним конференціям, ціле робітництво України брадо безпосередню участь в політичній і економічній життю України.

Висади мобілізації подають отсі цифри: з двох більших мобілізацій переведено для помочи фронту, перша в липні, що була призначена для польського фронту, була виключно партійною. Другу, призначену для врангільського фронту, переведено так між членами партії, як і між членами профсоюзів. З 2.250 членів партії, що одержали наказ змобілізовано 2.125 осіб, значить 94%. З них 657 відійшло безпосередно на фронт, решта послала і на фронт і в резерви, куди їх прудилив відділ Ц. К. партії, що займаєсь приладженням.

Для другої мобілізації потрібного було 660 партійних товаришів а поступило 805 т. є. 122% наказу. В той сам час переведено мобілізацію 4.700 членів профсоюзів, з котрих поступило і було переведено в воєнні інституції 3.943.

Для продовольчої праці змобілізовано в той період 10.567 товаришів, з них 1.323 комуністів, решта безпартійні. На курси Наркомпрода поступило 1.035 чоловік, з котрих 499 на центральні курси і 586 на губерніальні. Мобілізація обняла теж відповідальних партійних робітників, членів Ц. К. партії і членів Раднаркома. І Наркоми і члени Ц. К. обзидали край в цілі скріплення тилу, організації помочи фронтові, наладнаня продовольчих заготовок, переведеня мобілізації, сільських неділь і т. п.

Діференції, які істнували між воєнними інституціями і Ц. К. партії, по прибуттю радянської влади на Україні усунено в той спосіб, що члени Ц. К. входили в Революційну Раду фронту так армії в полі, як теж і запасної та трудової.

Тісний контакт істнував теж між політвідділом фронту і Ц. К. Великою заслугу в скріпленню радянської влади на Україні і розширенованню впливів комуністичної партії мають політвідділи і політробітники червоної армії. Вони много помагали при поборованню бандитизму на Правобережє. Вони йшли в глибину села, уряджуваля там для селян дискусії, мітинги, розповсюджували літературу, устроювали для селянських дітей представлення і здобували собі симпатії широких селянських верств.

Вплив партії на широкі маси робітників і селян бачимо на добрих результатах мобілізації для польського фронту, для врангільського як теж добровільної мобілізації. Порученє дане глибоком zorganizувати в губерніях кавалерійські ескадрони, вивовнено. Коли постановою Ц. К. доручено звербувати около 6.000 умундрованих кавалеристів серед членів Комнезаможів, які мали би свої власні коні, то вислі сеї вербовки перейшов всі очікування.

І переведенє "неділь" ілюструє зріст впливу партії на маси. Важними являють ся з переведених "неділь": неділья помочи хорим і раненим червоноарміяцям, переведена під проводом спеціально в тій цілі зложеного комітету при широкій співучасті робітників, неділья помочи дітям, неділья чистоти, неділья червоного фронту, неділья праці. Висиди подалось партії втягати широкі маси робітників в радянське будівництво і більше їх заінтересувати партійною роботою, як них робітників на Україні і за минулим роцї. В порівня до минулим роком великий рони паркомів.

В боротьбу з буржуазією

В партійній роботі ми не звертали належної уваги на партійну роботу по заводах. Врешті від IV. партійної конференції замкнєно доступ до партії новим членам, та переведено очищенє партії.

Але з другої знова сторони то, удалось партії втягати широкі маси робітників в радянське будівництво і більше їх заінтересувати партійною роботою, як них робітників на Україні і за минулим роком великий рони паркомів. В боротьбу з буржуазією

(Київське Бюро)